

INFORMACIJA GLEDE ŠTEVILA ZAPOSLENIH IN PLAČ V JAVNEM SEKTORJU V OBDOBJU 2008 – 2022

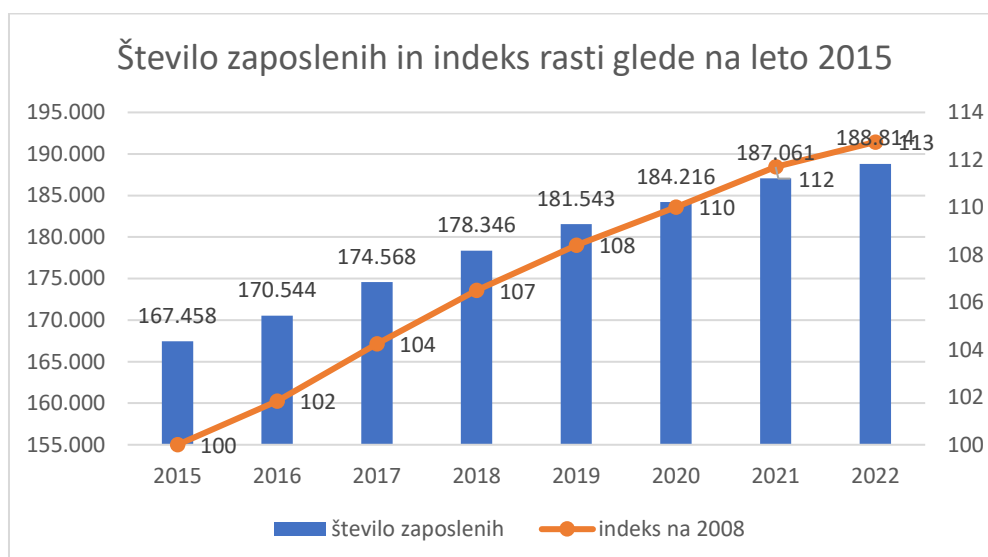
I. STANJE

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju, ki je bil sprejet v letu 2002, izvajati pa se je začel v letu 2008, je uvedel nov plačni sistem v javnem sektorju, ki ga sestavljajo:

- državni organi in samoupravne lokalne skupnosti,
- javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter
- druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti.

V obdobju januar - junij 2022 je bilo v povprečju v javnem sektorju, kot ga je definiral ta zakon, zaposlenih 188.814 javnih uslužbencev. Število zaposlenih se iz leta v leto povečuje, kar je v največji meri posledica spremenjenih oziroma povečanih potreb po javnih storitvah, večinoma povezanih z demografskimi spremembami. Gibanje njihovega števila v obdobju od leta 2015 dalje prikazuje spodnji graf.

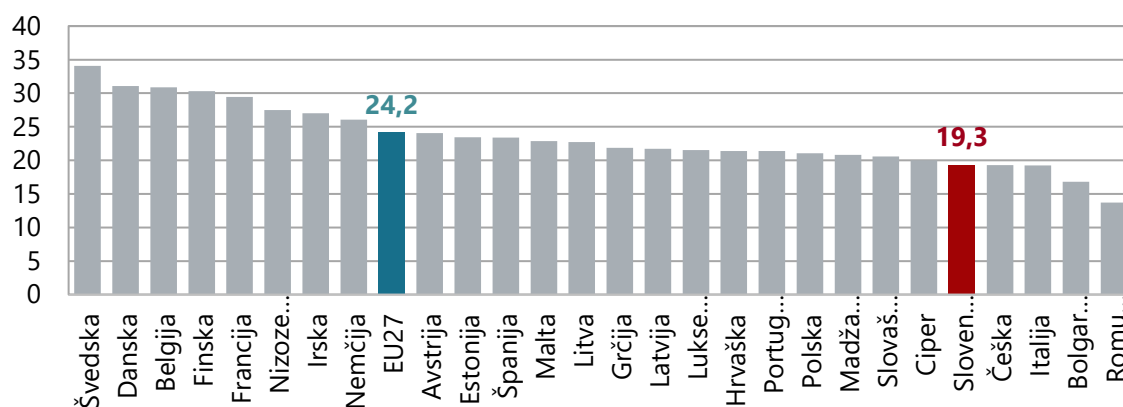
Graf 1: Število zaposlenih 2015-2022

Vir: ISPAP - Informacijski sistem za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju

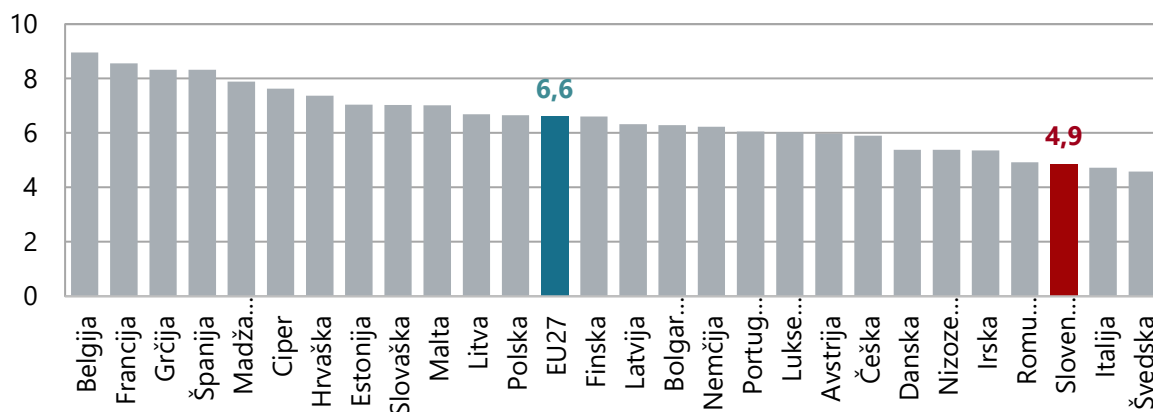
Kljub povečevanju števila javnih uslužbencev Slovenija še vedno spada v skupino držav Evropske Unije (v nadaljevanju: EU) z najnižjo zaposlenostjo v javnih storitvah. Po deležu zaposlenih v teh dejavnostih v skupnem številu zaposlenih Slovenija za povprečjem držav EU zaostaja za približno 5 odstotnih točk, za državami z najvišjimi deleži pa za več kot 10 odstotnih točk. Največja razlika do povprečja EU je prisotna v dejavnosti zdravstva, nekoliko manjša je v dejavnosti javne uprave, višji od povprečja EU pa je delež v dejavnosti izobraževanja. Pri tem je sicer treba upoštevati, da spodnji podatki prikazujejo zaposlenost v dejavnosti javnih storitev (O,P,Q), ki se ne izvajajo vedno v celoti v sektorju država (del izobraževanja in zdravstva ne spada nujno pod sektor država).

Graf 2: Delež zaposlenosti v dejavnostih javnih storitev (OPQ) v celotni zaposlenosti, 2021, v %

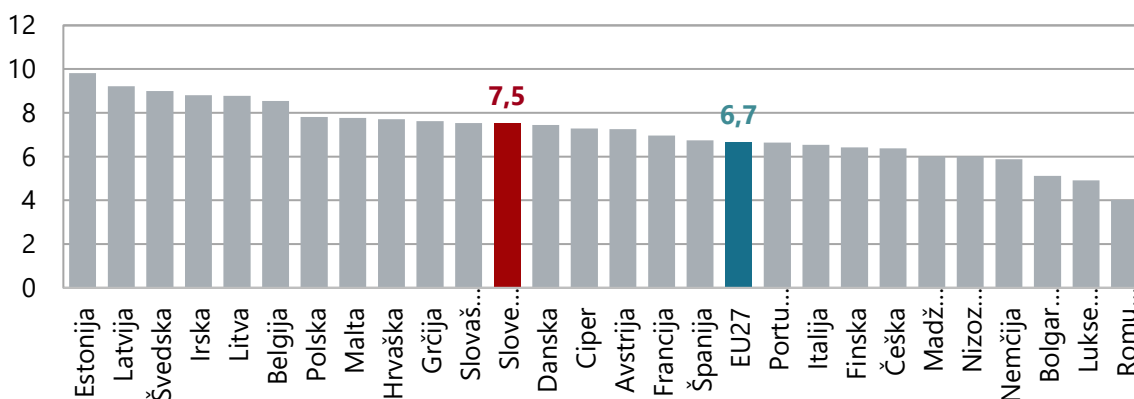
Vir: Eurostat, preračuni UMAR

Graf 3: Delež zaposlenosti v dejavnosti javne uprave in obvezne socialne varnosti v celotni zaposlenosti, 2021, v %

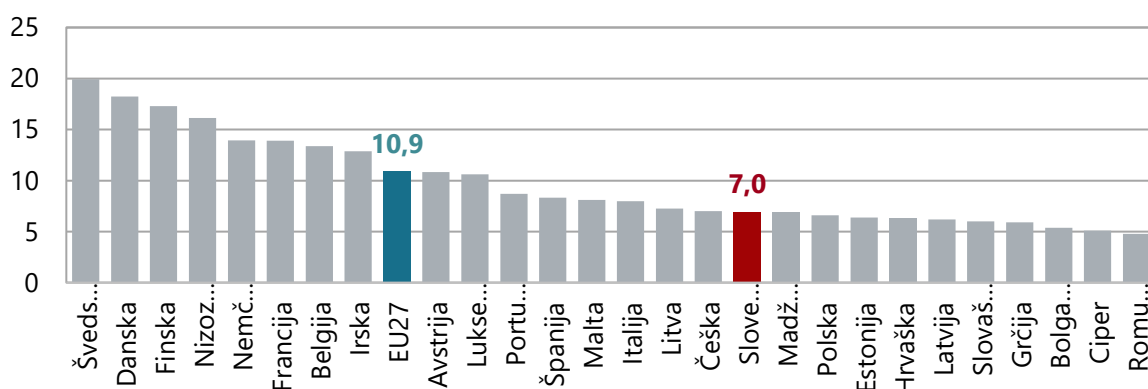
Vir: Eurostat, preračuni UMAR

Graf 4: Delež zaposlenosti v dejavnosti izobraževanja v celotni zaposlenosti, 2021, v %

Vir: Eurostat, preračuni UMAR

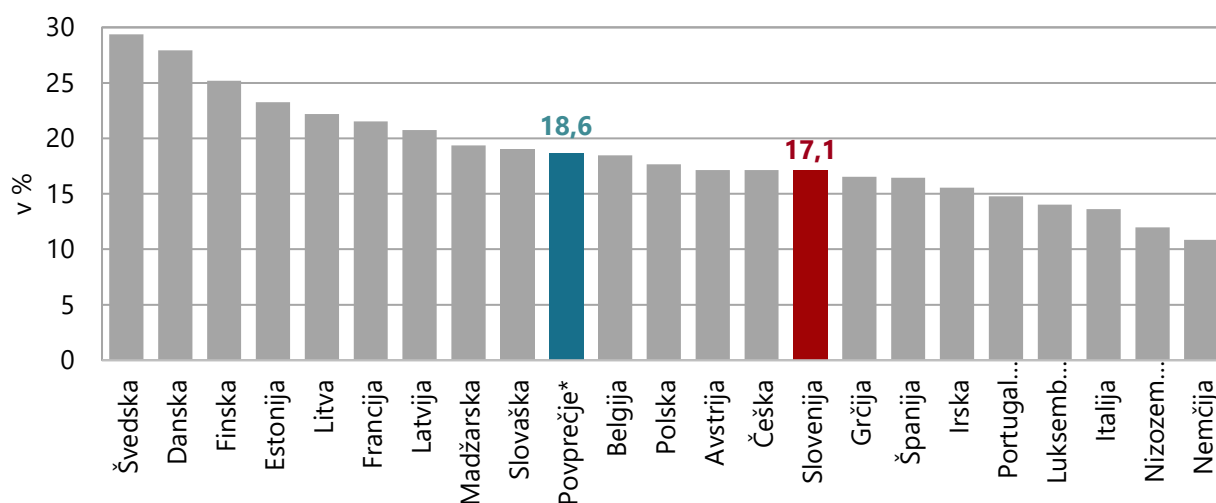
Graf 5: Delež zaposlenosti v dejavnosti zdravstva v celotni zaposlenosti, 2021, v %

Vir: Eurostat, preračuni UMAR

Tudi če primerjamo, kakšen je delež zaposlenosti v sektorju država (javni sektor), je Slovenija še vedno pod povprečjem evropskih držav.

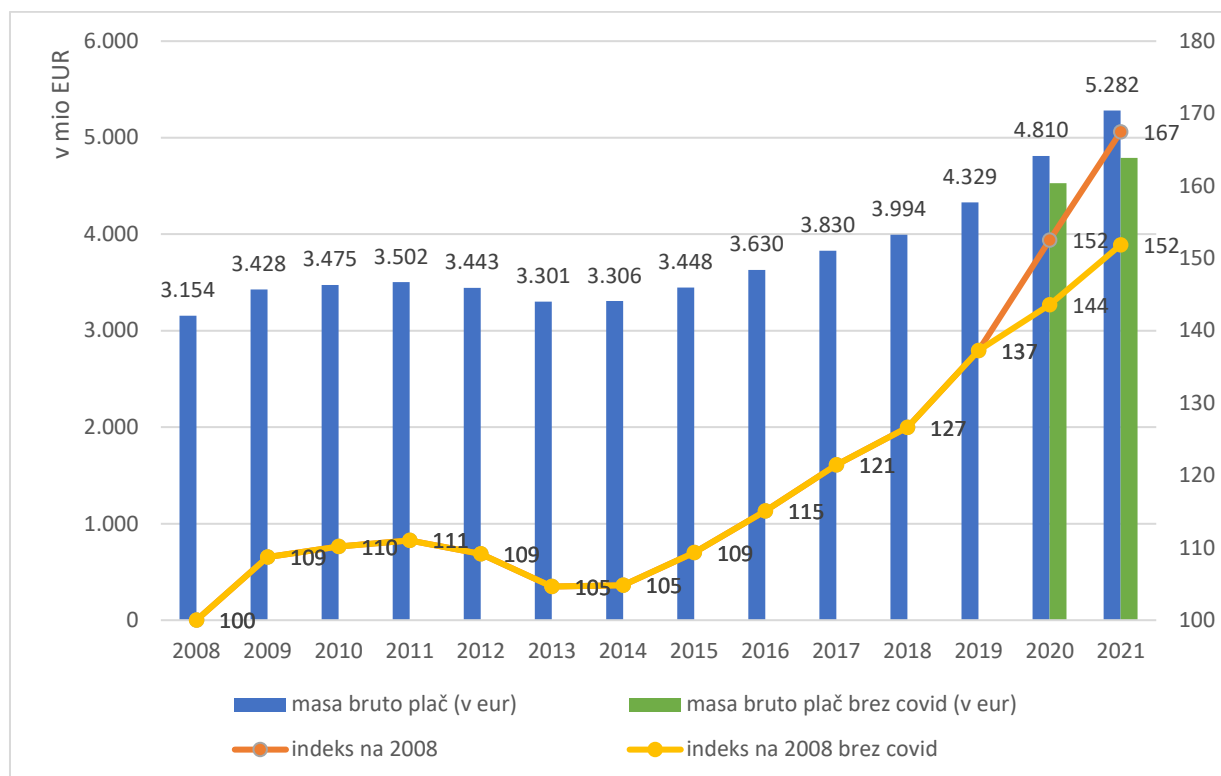
Graf 6: Delež zaposlenosti v sektorju država v celotni zaposlenosti, izbrane države 2020, v %

Vir: OECD, preračuni UMAR

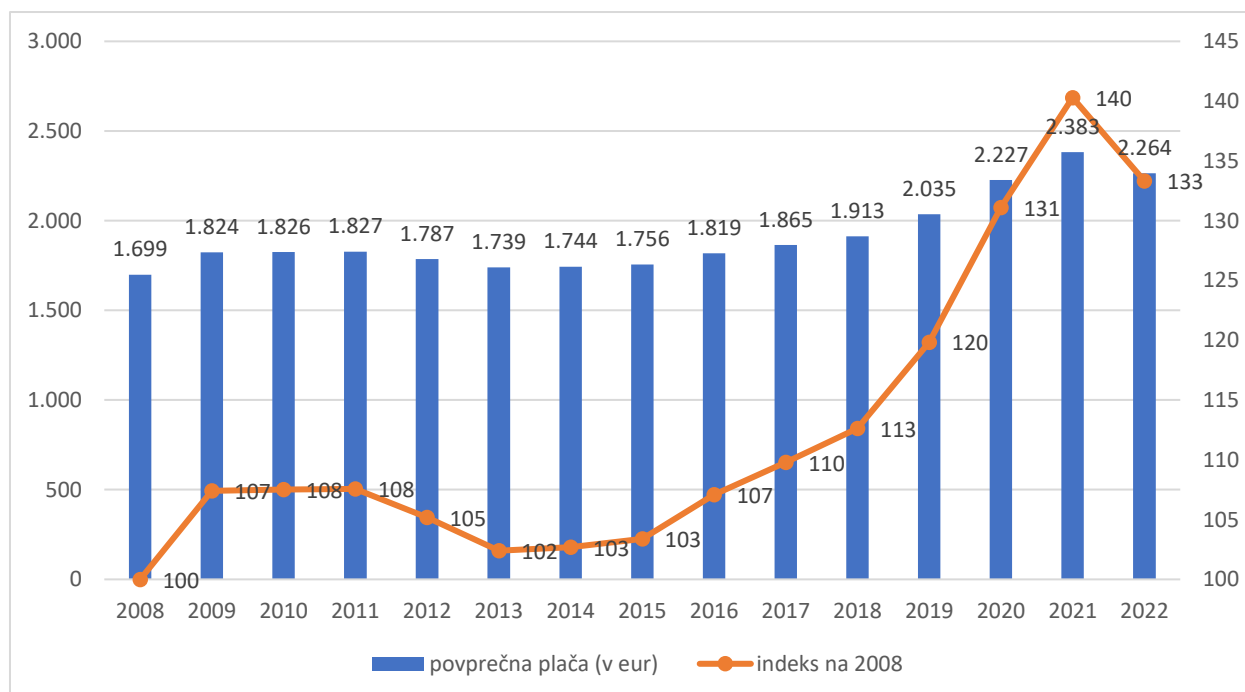
Rast števila zaposlenih in rast povprečne plače sta vplivali na gibanje mase sredstev za plače. Masa bruto plač se je z izjemo obdobja 2012-2014 (učinek ZUJF-a) iz leta v leto povečevala in v letu 2021 presegla vrednost 5 mrd EUR, prav tako je rasla tudi povprečna plača. Takšno gibanje je bilo prisotno kljub temu, da se redno usklajevanje vrednosti plačnih razredov na plačni lestvici ni izvajalo.

Graf 7: Masa bruto plač, v mio EUR, 2008-2021, indeks na 2008

Vir: 2008 – 2014 AJ PES, 2015 – 2021 MJU

Graf 8: Povprečne bruto plače 2008-2022, v EUR

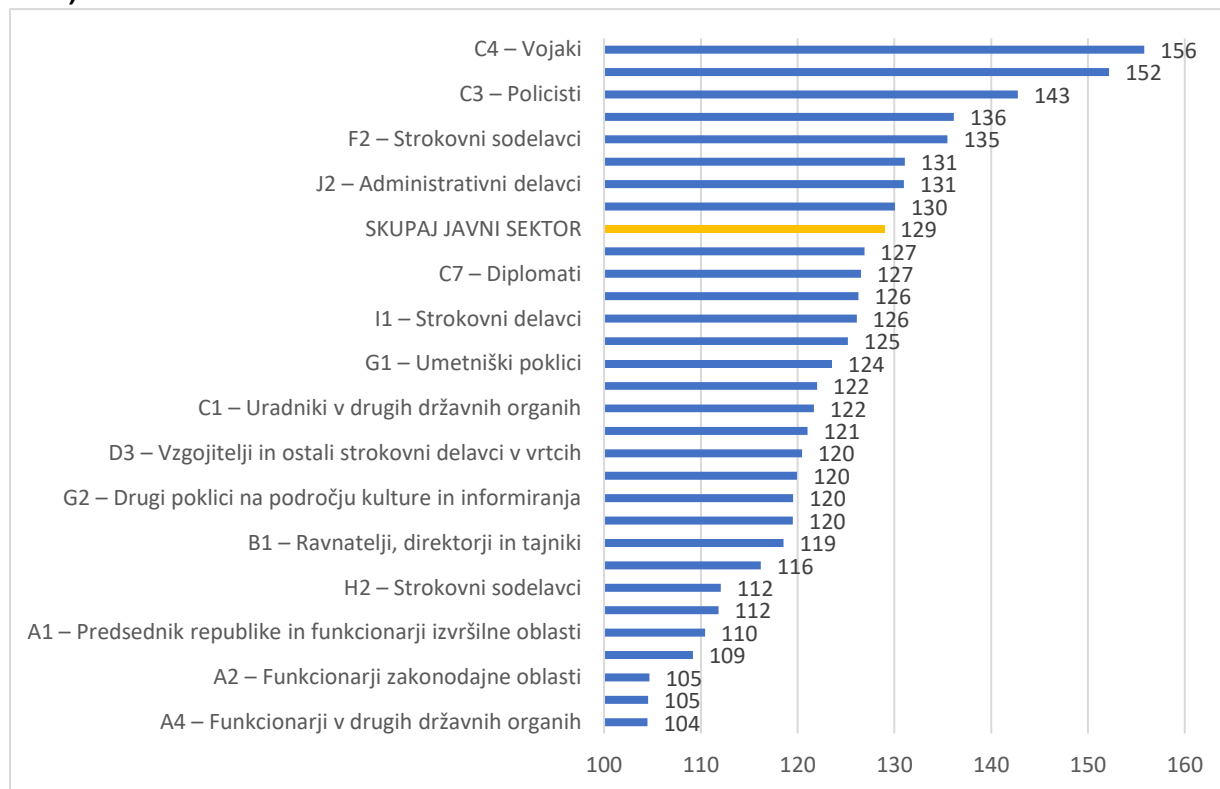

Vir: 2008 – 2014 AJ PES, 2015 – 2022 MJU, *Opomba: za leto 2022 so upoštevani podatki za mesece januar – julij 2022

Na rast povprečne plače je vplivala vrsta ukrepov, od postopnega odpravljanja varčevalnih ukrepov in odprave anomalij v uvrstitvah delovnih mest v plačne razrede, do parcialnih dogovorov med vlado in sindikati, ki so bili največkrat posledica napovedanih ali realiziranih stavk posameznih delov javnega sektorja, katerih rezultat so bile nove, višje uvrstitve delovnih mest v plačne razrede, nekateri novi

dodatki, posebni projekti, ki so omogočali višje izplačila delovne uspešnosti za povečan obseg dela in podobno. Prav tako je na rast vplivalo tudi pospešeno napredovanje javnih uslužbencev po odpravi varčevalnih ukrepov, spodbujeno z visokim deležem odlično ocenjenih, ki je imelo še pomembnejši vpliv na rast plač tistih javnih uslužbencev, ki lahko poleg napredovanja v plačne razrede napredujejo tudi v nazive. Dodatno je na rast vplivalo tudi povečevanje minimalne plače, ki je povzročalo, da je bil delež zaposlenih z minimalno plačo v javnem sektorju iz leto v leto višji. Zaradi vsega navedenega je bila rast povprečnih plač po posameznih plačnih podskupinah javnega sektorja zelo različna.

Graf 9: Indeks rasti povprečnih bruto plač po plačnih podskupinah (primerjava leta 2022 na leto 2015)

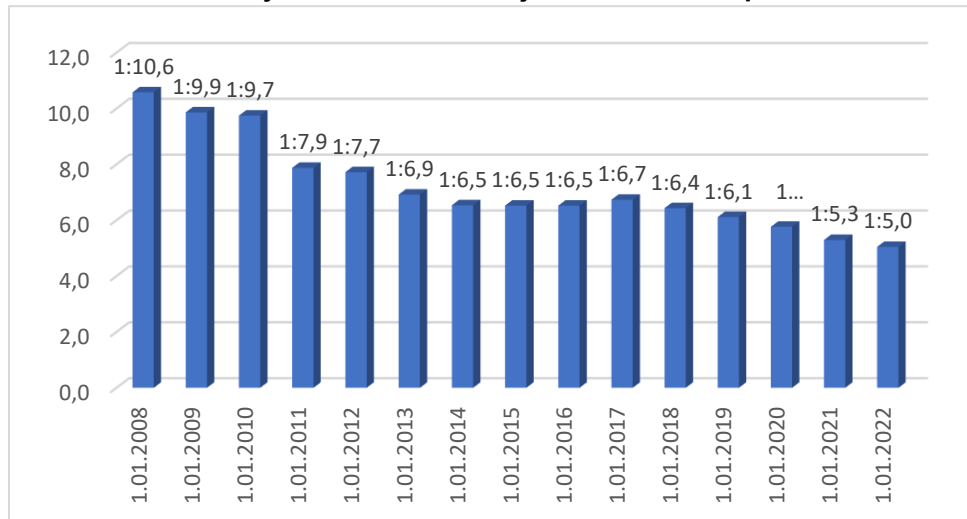

Vir: ISPAP

Opomba: na prikazu ni plačne podskupine K01 – Strokovni delavci, ki se je uveljavila konec leta 2018; plačne podskupine E4, J2 in J3 niso najbolj primerljive z ostalimi plačnimi podskupinami, ker je v opazovanem obdobju veliko zaposlenih iz teh plačnih podskupin prešlo iz ene plačne podskupine v drugo.

Zaradi tako različnih gibanj so se porušila vzpostavljena razmerja med plačami, kar velja tako za razmerja med plačami funkcionarjev, direktorjev in javnih uslužbencev, razmerja med plačami posameznih poklicnih skupin, razmerja med plačami z različno stopnjo zahtevnosti in različno zahtevano izobrazbo kot tudi razmerje med najvišjo in najnižjo izplačano plačo v javnem sektorju.

Graf 10: Razmerje med vrednostjo minimalne plače in 65. plačnega razreda

Vir : MJU

Javni sektor se posledično srečuje z vse večjo uravnilovko, vse manjšo stimulativnostjo plač in vse večjimi problemi pri pridobivanju kadrov, kar vse vpliva tudi na kvaliteto javnih storitev in njihovo dostopnost za uporabnike.

II. PREGLED SPECIFIČNIH DODATKOV, DELOVNE USPEŠNOSTI IN MOŽNOSTI ZVIŠANJA OSNOVNE PLAČE PO POSAMEZNIH PLAČNIH PODSKUPINAH – UREDITEV IZVEN ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS) IN KOLEKTIVNE POGODBE ZA JAVNI SEKTOR (KPJS)

1. Plačne podskupine, pri katerih ni specifičnih dodatkov, delovne uspešnosti oz. možnosti zvišanja osnovne plače

- C2 – Uradniki v državni upravi, upravah pravosodnih organov in upravah lokalnih skupnosti
- C7 – Diplomati
- G1 – Umetniški poklici
- G2 – Drugi poklici na področju kulture in informiranja
- I1 – Strokovni delavci (razen gasilcev) v javnih agencijah, javnih skladih, drugih javnih zavodih in javnih gospodarskih zavodih ter pri drugih uporabnikih proračuna
- J1 – Strokovni delavci
- J2 – Administrativni delavci
- J3 – Ostali strokovno tehnični delavci
- K1 – Strokovni delavci na področju obvezne socialne varnosti

2. C1 – Uradniki v drugih državnih organih

a) uvrščanje delovnih mest in nazivov v plačne razrede s svojimi akti (tretji odstavek 13. člena ZSPJS),

b) dodatek v službi poslanske skupine:

- pri sklenitvi pogodbe o zaposlitvi v službi poslanske skupine za določen čas javnemu uslužbencu pripada dodatek v višini 12% osnovne plače javnega uslužbenca,
- pri sklenitvi pogodbe o zaposlitvi v službi poslanske skupine za določen čas pa se ne uporabljajo določbe 15. člena ZSPJS, ki določa, da se v primerih, določenih s posebnim zakonom, lahko osnovna plača javnega uslužbenca, ki sklene delovno razmerje za določen čas, poveča za določeno število plačnih razredov, pri čemer se kot osnova upošteva plačni razred ustreznega delovnega mesta oziroma naziva,
- pravna podlaga je 16. člen Zakona o Državnem zboru (Uradni list RS, št. 66/19).

3. C3 - Policisti

a) možnost določanja višje osnovne plače - Uvrščanje delovnih mest in nazivov s svojim splošnim aktom: delovna mesta in nazivi **v obveščevalnih in varnostnih službah** (npr. Nacionalni preiskovalni urad - NPU) se uvrščajo v plačne razrede s splošnim aktom organa, h kateremu da soglasje vlada. Akt se ne objavi (šesti odstavek 13. člena ZSPJS).

b) dodatki:

- **dodatek za stalnost:** prvi in drugi odstavek 52. člena ZSPJS, pogoji so določeni v področnih zakonih (86. člen Zakona o policiji), višino določa ZSPJS in je enaka dodatku za delovno dobo (0,33% osnovne plače),

- **dodatek zaradi prepovedi stavke:** 76. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji, za čas, ko nimajo pravice do stavke (v času naravnih in drugih nesreč velikega obsega in drugih izjemnih okoliščinah, krizi, vojnem ali izrednem stanju), višina je 2% povprečne zadnje mesečne bruto plače v RS, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih.

c) delovna uspešnost:

- **delovna uspešnost zaradi povečanega obsega dela in posebnih obremenitev:** 74.a člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji, v višini do 20 odstotkov osnovne plače,

- Vlada RS je sprejela sklep (začetek uporabe: pri izplačilu plač za december 2021), s katerim je določila, da se uslužbencem policije in javnim uslužbencem MNZ, ki izvajajo podporne naloge za policijo (vsi v Direktoratu za logistiko in nabavo, Direktoratu za migracije, Službi za evropska sredstva, Uradu za finance in računovodstvo, Uradu za organizacijo in kadre), plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev v skladu s 74.a členom ZODPol poveča za:

- 1. karierni razred - 100 € bruto,
- 2. karierni razred - 100 € bruto,
- 3. karierni razred - 130 € bruto,
- 4. karierni razred - 140 € bruto,
- 5. karierni razred - 150 € bruto,
- strokovno tehnične delavce v policiji in javne uslužbence ministrstva, ki izvajajo podporne naloge za policijo - 100 € bruto,

- zneski se enkrat letno uskladijo z rastjo cen življenjskih potrebščin,

- povečanje plače zaradi povečanega obsega dela in posebnih obremenitev se ne izključuje z drugimi vrstami delovne uspešnosti.

- **delovna uspešnost zaradi povečanega obsega dela:** tretji odstavek 74. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji, Uredba o določitvi višine dodatnega plačila policistom, ki jim je odrejeno opravljanje dela v skladu s prvim odstavkom 73. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji) v višini do 0,43% osnovne plače,

- dodatno plačilo policistom, ki jim je odrejeno opravljanje dela preko polnega delovnega časa, ko policist po poteku delovnega časa brez take prekinitve dela, ki bi policistu omogočila počitek, kot ga določa zakon, ki ureja delovna razmerja, dokonča začeto nalogo ali opravi nujno nalogo.

4. C4 – Vojaki

a) zvišanje osnovne plače: drugi odstavek 59. člen Zakona o službi v Slovenski vojski:

- o povišanju določi vlada,

- pripadnikom Slovenske vojske in vojaškim osebam na formacijskih dolžnostih in delovnih mestih:

- zdravnikov, pilotov (razen na formacijskih dolžnostih častnik pilot začetnik, ki se opravlja v nazivu poročnik), letalskih inženirjev, letalskih tehnikov, tehnikov letalcev, kontrolorjev letenja, radarskega tehničnega osebja, bombnih tehnikov, potapljačev, pirotehnikov, preiskovalcev letalskih nesreč ter v specialnih enotah in na vojaških ladjah, plača poveča za 20 odstotkov osnovne plače,
- kliničnih psihologov, mehanikov bojnih naprav in sistemov, učiteljev in inštruktorjev v Centru vojaških šol, kibernetikov, upravljalcev, tehničnih skrbnikov, sistemskih administratorjev ravni

administrator I. in vodij informacijske varnosti v komunikacijskih in informacijskih sistemih ter vojaškim osebam na formacijskih dolžnostih diplomiranih medicinskih sester oziroma diplomiranih zdravstvenikov in srednjih medicinskih sester oziroma tehnikov zdravstvene nege v Vojaški zdravstveni enoti, plača poveča za 15 odstotkov osnovne plače in

- podčastnikov, častnikov, vojaških uslužbencev in civilnih oseb v Generalštabu Slovenske vojske, ki so organizacijsko umeščeni v vodstvo, kabinet načelnika, štab in vojaški letalski organ, in so odgovorni za izvajanje nalog na področju razvoja, načrtovanja, organiziranosti in delovanja Slovenske vojske na strateški ravni, plača poveča za 10 odstotkov osnovne plače.

b) dodatki:

- **dodatek zaradi prepovedi stavke:** peti odstavek 58. člen Zakona o službi v Slovenski vojski, 4% povprečne zadnje mesečne bruto plače v RS, ugotovljene po uradnih statističnih podatkih.

- **dodatek za dosegljivost:** 55. člen Zakona o službi v Slovenski vojski

Dosegljivost je čas, ko je pripadnik dosegljiv preko javnih ali službenih komunikacijskih sredstev in se mora v odrejenem času javiti v enoti ali zavodu ali na drugem določenem mestu. Čas dosegljivosti se ne všteva v število ur tedenske oziroma mesečne delovne obveznosti. Pripadnikom, za katere je odrejena dosegljivost, pripada dodatek k plači, katerega višino določi vlada. Formacijske dolžnosti, pri katerih morajo pripadniki zagotoviti dosegljivost, in čase, v katerih se morajo javiti na določenem kraju, določi načelnik generalštaba.

c) delovna uspešnost:

- **povečan obseg dela in obremenitve:** drugi odstavek 59. člena Zakona o službi v Slovenski vojski – do 30%, % določi vlada: vlada je določila, da se pripadnikom Slovenske vojske na formacijskih dolžnostih v enotah in podenotah, iz katerih se oblikujejo zmogljivosti Slovenske vojske, ki so premestljive in predvidene za uporabo v skladu z načrti za kolektivno obrambo v okviru zavezništva oziroma je njihova uporaba določena v skladu z drugimi mednarodnimi pogodbami, v obdobju, določenem za priprave in usposabljanje, plača zaradi povečanega obsega dela in zaradi posebnih obremenitev poveča za 10 odstotkov osnovne plače.

- **povečan obseg dela in obremenitve:** tretji odstavek 59. člena Zakona o službi v Slovenski vojski, do 30%, % določi vlada, vlada je določila, da se na podlagi tretjega odstavka 59. člena Zakona o službi v Slovenski vojski se pripadnikom Slovenske vojske na formacijskih dolžnostih v enotah, podenotah in začasnih formacijah ali začasnih skupinah, ki imajo status odzivnih sil, in pripadnikom enot, podenot in začasnih formacij ali začasnih skupin, v času izvajanja nujnih nalog na podlagi posebnih ukazov načelnika Generalštaba Slovenske vojske, plača poveča za 19 odstotkov osnovne plače.

5. C5 – Uradniki finančne uprave

- **dodatek za stalnost:** prvi in drugi odstavek 52. člena ZSPJS, pogoji so določeni v področnih zakonih (šesti odstavek 105. člena Zakona o finančni upravi, prvi odstavek 59. člena Zakona o carinski službi), višino določa ZSPJS in je enaka dodatku za delovno dobo (0,33% osnovne plače).

6. C6 – Inšpektorji, pravosodni policisti in drugi uradniki s posebnimi pooblastili

- **dodatek za stalnost:** Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij, prvi in drugi odstavek 52. člena ZSPJS, pogoji so določeni v področnih zakonih (221. člen ZIKS-1), višino določa ZSPJS in je enaka dodatku za delovno dobo (0,33% osnovne plače).

- **delovna uspešnost iz naslova posebnega vladnega projekta - »Reševanje kadrovske težave v Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij«**

Javnemu uslužbencu URSIKS, ki opravlja naloge pravosodne varnostne policije, se izplača del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela, če delo opravlja v zavodu za prestajanje kazni zapora, vključno z mladoletniškim zaporom, prevzgojnim domu, oddelku za forenzično psihiatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, na sodišču ali stavbi Ministrstva za pravosodje, v višini največ 30 odstotkov osnovne plače, vendar ne več kot 200 EUR bruto mesečno.

Javnemu uslužbencu URSIKS, ki opravlja naloge vzgojne službe v pretežnem delovnem času (več kot 50 %) neposredno z zaprtimi osebami, se izplača del plače za delovno uspešnost iz naslova

povečanega obsega dela v višini največ 30 odstotkov osnovne plače, vendar ne več kot 150 EUR bruto mesečno.

7.11 - Gasilci

- **Dodatek za stalnost:** prvi in drugi odstavek 52. člena ZSPJS, pogoji so določeni v področnih zakonih (14.č člen Zakona o gasilstvu), višino določa ZSPJS in je enaka dodatku za delovno dobo (0,33% osnovne plače).

8. Plačna skupina E (ZDRAVSTVO)

- **Dodatek zaradi začasne razporeditve (33. člen ZNUNBZ):**

Zakon o nujnih ukrepih za zajezitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 141/22, v nadaljevanju: ZNUNBZ) v 33. členu določa ukrep začasne razporeditve zaradi nujnih delovnih potreb. Izvajalec socialno varstvene storitve institucionalno varstvo ali izvajalec zdravstvene dejavnosti lahko na podlagi pisnega sklepa delavca začasno razporedi k drugemu izvajalcu socialno varstvene storitve institucionalno varstvo ali izvajalcu zdravstvene dejavnosti v primerih povečanega obsega dela zaradi zagotavljanja ukrepov preprečevanja širjenja in omejevanja okužbe COVID-19.

Delavec je upravičen do dodatka zaradi začasne razporeditve v višini 20 odstotkov urne postavke osnovne plače delavca.

- **Dodatek za neposredno delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19 (36. člen ZNUNBZ):**

Zaposleni v mreži izvajalcev javne zdravstvene službe in mreži izvajalcev javne službe na področju socialnega varstva, ki izvajajo socialno varstveno storitev institucionalnega varstva, za izvajalce krizne namestitve in za izvajalce socialno varstvenih programov, ki izvajajo nastanitveni program iz 3. člena Pravilnika o sofinanciranju socialnovarstvenih programov, ki neposredno dela s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19, je upravičen do dodatka do največ 900 eur bruto mesečno za čas neposrednega dela z obolelimi. Podrobnejša merila za določitev višine dodatka COVID-19 in določitev najvišje mesečne višine tega dodatka za zaposlenega, upoštevajoč področja dela in vrsto poklica zaposlenega, določi minister, pristojen za zdravje.

- **Dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine (35. člen ZNUNBZ):**

Zdravniku, ki mu je na podlagi nacionalnega razpisa ali razpisa za izvajalca iz 18.a člena ZZdrS odobrena specializacija v letu 2023, pripada dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine, in sicer v višini 1000 eurov bruto mesečno.

Prvi odstavek 24. člena Zakona o nujnih ukrepih na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 112/21, 189/21, 206/21 – ZDUPŠOP in 132/22) pa določa dodatek za izbiro specializacije iz družinske medicine zdravnikom, ki jim je bila odobrena specializacija iz družinske medicine na podlagi nacionalnega razpisa ali na podlagi razpisa za izvajalca v letih 2021 in 2022, in sicer v višini 20 odstotkov urne postavke osnovne plače.

- **Dodatek za povečan obseg dela za posebne obremenitve (16. člen Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema):**

Zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, ki so zaposleni v ambulantah pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti v mreži javne zdravstvene službe na primarni ravni zdravstvene dejavnosti, pripada dodatek za povečan obseg dela za posebne obremenitve zaradi pomanjkanja zdravstvenega kadra in posledično večjega obsega dela v višini do 2000 eurov mesečno, za polni delovni čas, sorazmerno glede na obseg programa zdravstvene dejavnosti in glede na stopnjo pomanjkanja posameznega poklica v zdravstveni dejavnosti.

- dodatek za posebne pogoje dela na območjih občin z nižjo razvitostjo (16. člen Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema):

Pripada zdravnikom, ki opravljajo zdravniško službo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti na območjih občin, ki v skladu z uredbo, ki določa razvitost občin, dosegajo razmerje med razvitostjo občine in povprečno razvitostjo občin v državi manjše od 0,9. Dodatek za posebne pogoje dela na območjih občin z nižjo razvitostjo znaša do 500 eurov mesečno, za polni delovni čas, sorazmerno glede na obseg programa zdravstvene dejavnosti.

9. PLAČNA SKUPINA F (SOCIALNO VARSTVO)

- dodatek zaradi začasne razporeditve (33. člen ZNUNBZ):

Zakon o nujnih ukrepih za zaježitev širjenja in blaženja posledic nalezljive bolezni COVID-19 na področju zdravstva (Uradni list RS, št. 141/22, v nadaljevanju: ZNUNBZ) v 33. členu določa ukrep začasne razporeditve zaradi nujnih delovnih potreb. Izvajalec socialno varstvene storitve institucionalno varstvo ali izvajalec zdravstvene dejavnosti lahko na podlagi pisnega sklepa delavca začasno razporedi k drugemu izvajalcu socialno varstvene storitve institucionalno varstvo ali izvajalcu zdravstvene dejavnosti v primerih povečanega obsega dela zaradi zagotavljanja ukrepov preprečevanja širjenja in omejevanja okužbe COVID-19.

Delavec je upravičen do dodatka zaradi začasne razporeditve v višini 20 odstotkov urne postavke osnovne plače delavca.

- dodatek za neposredno delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19 (36. člen ZNUNBZ):

Zaposleni v mreži izvajalcev javne zdravstvene službe in mreži izvajalcev javne službe na področju socialnega varstva, ki izvajajo socialno varstveno storitev institucionalnega varstva, za izvajalce krizne namestitve in za izvajalce socialno varstvenih programov, ki izvajajo nastanitveni program iz 3. člena Pravilnika o sofinanciranju socialnovarstvenih programov, ki neposredno dela s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19, je upravičen do dodatka do največ 900 eur bruto mesečno za čas neposrednega dela z obolelimi. Podrobnejša merila za določitev višine dodatka COVID-19 in določitev najvišje mesečne višine tega dodatka za zaposlenega, upoštevajoč področja dela in vrsto poklica zaposlenega, določi minister, pristojen za zdravje.

10. PLAČNA SKUPINA D – Delovna mesta na področju vzgoje, izobraževanja

- Povečana pedagoška in učna obveznost: višje plačilo ur pedagoške oziroma učne obveznosti (faktorji, s katerimi se pomnoži bruto urna postavka so določeni v Uredbi o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju).

Mesečni obseg opravljenih ur, ki se štejejo kot povečana tedenska učna obveznost, se pomnoži z bruto urno postavko osnovne plače, ki je povečana za faktor povečane učne obveznosti.

Faktor za izračun povečane pedagoške oziroma učne obveznosti znaša od 1,00 do 1,30, in sicer:

- faktor 1,00 za učitelje ali druge strokovne delavce, za katere velja od 30- do 35-urna predpisana tedenska učna obveznost,
  - faktor 1,05 za učitelje ali druge strokovne delavce, za katere velja od 23- do 29-urna predpisana tedenska učna obveznost,
  - faktor 1,20 za učitelje ali druge strokovne delavce, za katere velja od 19- do 22-urna predpisana tedenska učna obveznost,
  - faktor 1,30 za predavatelje na višji strokovni šoli in za učitelje ali druge strokovne delavce, za katere velja predpisana tedenska učna obveznost v obsegu manj kot 19 ur.
- Faktor za izračun dodatne tedenske pedagoške obveznosti visokošolskih učiteljev in sodelavcev znaša od 2,65 do 3,00, in sicer:
- faktor 2,65 za asistente,
  - faktor 3,00 za visokošolske učitelje (lektorje, predavatelje, višje predavatelje, docente, izredne profesorje, redne profesorje),

- faktor 3,00 za druge visokošolske sodelavce, za katere dodatno tedensko pedagoško obveznost določi rektor univerze oziroma dekan samostojnega visokošolskega zavoda s posebnim aktom.

III. BISTVENI IZZIVI GLEDE PLAČNEGA SISTEMA JAVNEGA SEKTORJA

Uravnilovka:

- vsako leto je večje število plačnih razredov pod minimalno plačo,
- minimalna plača sega že do VI. tarifnega razreda,
- razmerje med najvišjo osnovno plačo in minimalno plačo se je iz 1 : 10,5 v letu 2008 spremenilo v 1 : 4,7 v letu 2022.

Stimulativni elementi:

- v sistemu ne delujejo, povzročajo pa rast povprečnih plač in rast mase za plače,
- sistem napredovanja se je sprevrgel v avtomatizem (vsaka tri leta napredovanje v višji plačni razred, zaradi neobjektivnega ocenjevanja zaposlenih praviloma večina napreduje za dva plačna razreda¹), neustreznost ocenjevanja,
- neuravnoteženost možnosti napredovanja javnih uslužbencev z nazivi in brez naziva,²
- neustrezna delitev sredstev za nagrajevanje delovne uspešnosti.

Porušena razmerja:

- neustrezna razmerja med plačami javnih uslužbencev, direktorjev in funkcionarjev;
- plače številnih javnih uslužbencev presegajo plače njihovih predstojnikov,
- nesorazmerja v osnovnih plačah med poklicnimi skupinami in znotraj njih kot posledica večletnega neusklajevanja vrednosti plačnih razredov plačne lestvice ob sklepanju parcialnih dogovorov o poviševanju plač s posameznimi poklicnimi skupinami.

Naraščanje mase sredstev za plače:

- masa plač v javnem sektorju (ob naraščanju števila zaposlenih) narašča zaradi avtomatizma napredovanj, spreminjanja sistemizacij in parcialnega reševanja problemov,³
- kljub naraščanju mase niso odpravljena nesorazmerja, povečuje se nezadovoljstvo javnih uslužbencev.

V plačnem sistemu javnega sektorja so zato hkrati potrebne sistemske spremembe in ponovno uravnoteženje porušениh razmerij.

Viri:

- Analiza plač v javnem sektorju – letna poročila,
- Letna poročila o ocenjevanju delovne uspešnosti in napredovanju javnih uslužbencev,
- Analiza kariernega napredovanja javnih uslužbencev (2019),
- Analiza plačnega sistema javnega sektorja (2015),
- Analiza podatkov o novih zaposlitvah in premestitvah v obdobju od 1. 1. 2020 do 1. 6. 2022, zbranih na podlagi sklepa Vlade RS, št. 11000-18/2022/2 z dne 1. 6. 2022.

¹ Letna poročila o ocenjevanju delovne uspešnosti in napredovanju javnih uslužbencev

² Analiza kariernega napredovanja javnih uslužbencev (2019)

³ Analiza plač v javnem sektorju – letna poročila